

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління

*Методичні рекомендації для слухачів
дистанційного курсу*

“РОЗРОБЛЕННЯ ТА АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ”

КИЇВ – 2003

УДК 32.315

Рекомендовано до друку Вченою радою Української Академії державного управління при Президентіві України (протокол №87/7 від 2 липня 2003 р.).

ISBN 966-8063-58-65

Методичні рекомендації для слухачів дистанційного курсу навчальної дисципліни **“Розроблення та аналіз державної політики”** / Укладачі: Романов В. Є., Рудік О. М., Деркач Л. М. – К.: Міленіум, 2003. – 58 с.

Р е ц е н з е н т и:

Смірнов В. В. – канд. техн. наук, доцент кафедри економічної кібернетики та інформаційних технологій, заст. директора Інституту економіки з методичної роботи;

Саллі В. І. – д-р техн. наук, професор, зав. кафедрою менеджменту Національного гірничого університету.

УДК 32.315

ISBN 966-8063-58-65

© Романов В. Є., Рудік О. М., Деркач Л. М. 2003

© Національна академія державного управління при Президентіві України, 2003

ВСТУП

Актуальність вивчення курсу “Розроблення та аналіз державної політики” полягає в необхідності пошуку та впровадження нових технологій вироблення державно-політичних рішень, а також рішенні стратегічних завдань державотворення.

Актуальність впровадження аналізу державної політики у сферу урядової діяльності визначається також і завданнями побудови громадянського суспільства в Україні.

На думку Президента України Л. Д. Кучми, в Україні “не вдалося сформувати дієздатну систему державного управління ринковими перетвореннями, докорінно змінити стиль, методи та традиції, успадковані від адміністративної системи”¹. Нові ініціативи глави держави щодо вдосконалення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації управлінських структур уміщені в Указі про “Комплексну програму підготовки державних службовців” від 9 листопада 2000 р. № 1212/2000. У цьому документі уточнюється, що “важливою складовою сучасної організації навчального процесу державних службовців є його інформаційно-аналітичне забезпечення, технологій і є обов’язковим для кожного учасника навчального процесу”².

В умовах сучасної трансформації Української держави, під час зміни парадигми загальнонаціональної системи підготовки у сфері державного управління, вирішального значення набуває проблема впровадження дистанційного навчання як перспективного напрямку підготовки державних службовців.

МЕТА ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ

Головна мета дистанційного курсу – навчити слухачів виробленню державно-політичного рішення за допомогою методів аналізу політики.

Мета трансформується у наступні завдання:

- дати слухачам знання теоретичних основ з аналізу державної політики;
- навчити слухачів використовувати методи аналізу політики в практичній діяльності органів державного управління та місцевого самоврядування;
- сформувати та розвинути у слухачів навички з розроблення та впровадження політики.

¹ Україна: поступ у XXI століття. Стратегія економічного та соціального розвитку на 2000–2004 роки. Послання Президента України до Верховної Ради України. 2000 рік // Урядовий кур’єр. – 2000. – № 34. – 23 лют.

² Про комплексну програму підготовки державних службовців: Указ Президента України № 1212/2000 від 9 листопада 2000 р. // Вісник державної служби України. – 2000. – №4. – С. 6–9.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після вивчення дистанційного курсу слухачі повинні:

- мати необхідні знання щодо вироблення державної політики та її аналізу;
- володіти технологією використання теоретичних знань у практичній діяльності органів державного управління та місцевого самоврядування;
- мати навички організації проведення аналізу напрямів державної політики, урядових програм і місцевих проектів органів влади.

НАВЧАЛЬНА СТРАТЕГІЯ КУРСУ

Навчальний процес у дистанційному курсі побудовано на засадах особистісно-діяльнісного підходу. При цьому слід наголосити, що головною умовою використання такого підходу є **самостійна робота слухачів** як вища форма навчальної діяльності.

Діяльнісний та особистісний компоненти навчання забезпечуються в курсі за рахунок використання ефективних, інноваційних педагогічних і комунікаційних технологій навчання.

Стратегія оволодіння і застосування у практичній роботі матеріалу дистанційного курсу базується на поєднанні аудиторної та самостійної навчально-пізнавальної роботи слухачів, що здійснюється в дистанційному режимі за постійної координації з боку викладача.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми контролю	К-ть балів	Що оцінюється
1. Практичні заняття (виконання веб-вправ)	42	<ul style="list-style-type: none"> ➤ рівень готовності слухача до виконання функцій аналітика політики ➤ рівень вирішення проблемних завдань ➤ активність слухача
2. Поточний тест	4	➤ рівень засвоєння навчального матеріалу тем 1–4
3. Семінарське заняття	4	➤ вміння обґрунтовувати та аргументувати свою позицію
4. Підсумковий тест	20	➤ рівень засвоєння навчального матеріалу курсу
5. Захист аналітичної записки	30	➤ комплексна оцінка знань, вмінь та навичок
Разом:	100	

Слухачу потрібно отримати загальну оцінку за всі види навчальної діяльності не нижче 51 бала.

Розподіл балів за розділами наведено у таблиці:

Максимальна оцінка за	Розділ										Загалом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Практичні заняття	6	2	4		2	6	6	6	4	6	42
Семінарське заняття					4						4
Поточний тест				4							4

ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ

I. Основні структурні елементи дистанційного курсу:

- В. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навч. посіб. / В. Романов, О. Рудік, Т. Брус. – К.: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2001. – 238 с. (Див. компакт-диск).
- В. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навч. посіб. (електронна версія). (Див. компакт-диск).
- Електронний навчальний посібник “Розроблення та аналіз державної політики”.
- В. Є. Романов. Розроблення та аналіз державної політики (опорний концепт до дистанційного курсу). – К.: Міленіум, 2003.
- Компакт-диск до дистанційного курсу “Розроблення та аналіз державної політики”.
- Методичні рекомендації для слухачів до дистанційного курсу “Розроблення та аналіз державної політики” / Укладачі: В. Є. Романов, О. М. Рудік, Л. М. Деркач – К.: Міленіум, 2003.

II. Організація навчального процесу у межах курсу здійснюється шляхом:

1. Самостійного вивчення слухачами теоретичного матеріалу.
2. Учасі у практичних заняттях шляхом виконання веб-вправ (практичних завдань з використанням ресурсів Інтернету).

Специфічною особливістю вправ є вирішення слухачами комплексів завдань, побудованих на використанні теоретичного матеріалу тем навчального посібника, електронного навчального посібника, джерел електронної бібліотеки.

Мета веб-вправ – самостійний пошук слухачем додаткової інформації на рекомендованих сайтах (а також пошук сайтів самостійно), її активне та свідоме осмислювання; формування та подальший розвиток у слухачів системи професійних знань, умінь і навичок, а також способів творчого мислення, ціннісного ставлення до реальної професійної діяльності.

3. Тестування:

Попереднє тестування (40 тестових завдань) для самоконтролю дозволяє оцінити рівень базових знань слухачів.

Тести для самоконтролю (10 тестових завдань до кожної теми) сприяють контролю засвоєних знань після вивчення теоретичного матеріалу опанування кожної теми.

Поточний тест (20 тестових завдань) дозволяє оцінити рівень засвоєння слухачами матеріалу, включає теоретичні питання та питання, що розглядалися у веб-вправах, а також тестах для самоконтролю.

Підсумковий тест (60 тестових завдань) має на меті визначити рівень засвоєння навчального матеріалу курсу “Розроблення та аналіз державної політики”.

4. Учасі у семінарському занятті.

III. Додаткові можливості для організації навчального процесу курсу:

1. *Електронна бібліотека курсу* містить основну та додаткову літературу, Інтернет-ресурси, тексти, посилання, а також збірку перекладів (українською мовою) праць відомих закордонних дослідників з проблем розробки та аналізу політики.

2. *Ситуаційні вправи*: “Два випадки діяльності на рівні мікрополітики”, “Проблема введення голографічного акцизу на алкогольні та тютюнові вироби”, “Проект повороту річок у СРСР”.

3. Термінологічний словник, що містить довідкові матеріали з курсу та забезпечений механізмом пошуку.

4. *Приклади аналітичних записок*.

5. “*Кімната психолога*” надає слухачам психологічну допомогу, допомагає зняти втому та активізувати мовно-розумову діяльність.

6. Актуальні питання до тем курсу та відповіді на них, озвучені викладачем.

ПРОГРАМА І ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУРСУ

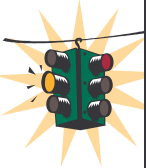
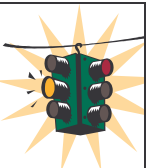
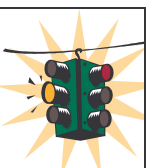
<i>Кількість годин – 108, з них 48 год. – самостійна робота</i>	<i>Теорія, лекції (год.)</i>	<i>Практ. зан-тя (год.)</i>	<i>Семінар. зан-тя (год.)</i>	<i>Тести (год.)</i>	<i>Всього (год.)</i>
Вступ до курсу	4			2	6
Тема 1. Аналіз державної політики як сфера наукових досліджень та практичної діяльності	2	3			5
Тема 2. Генеза аналізу політики	2	1			3
Тема 3. Поняття державної політики та її аналізу	3	2			5
Тема 4. Моделі та види державної політики	3			1	4
Тема 5. Вимоги щодо роботи аналітика політики	3	1	2		6
Тема 6. Постановка проблеми	3	3			6
Тема 7. Визначення критеріїв оцінки альтернатив політики	3	3			6
Тема 8. Вибір альтернатив політики	3	3			6
Тема 9. Вироблення та презентація рекомендацій	2	2			4
Тема 10. Вплив політики, її оцінювання та зміни	2	3			5
Підсумковий контроль (тест, захист аналітичної записки)			2	2	4
РАЗОМ:	30	21	4	5	60

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

<i>Вид заняття</i>	<i>Назва заняття</i>	<i>Часовий розподіл, тиждень</i>
<i>Вступ до курсу</i>		<i>Очна сесія</i>
Лекція	Аналіз державної політики: предмет, метод, цілі та завдання курсу	Очна сесія
Практичне заняття	Попередній тест	Очна сесія
<i>Тема 1. Аналіз державної політики як сфери наукових досліджень та практичної діяльності</i>		<i>1–3</i>
Вивчення теоретичного матеріалу	Тема 1	1
Практичне заняття	Веб-вправа 1.1, 1.2, 1.3	2–3
<i>Тема 2. Генеза аналізу політики</i>		<i>4</i>
Вивчення теоретичного матеріалу	Тема 2	4
Практичне заняття	Веб-вправа 2.1	4
<i>Тема 3. Поняття державної політики та її аналізу</i>		<i>5–6</i>
Вивчення теоретичного матеріалу	Тема 3	5
Практичне заняття	Веб-вправа 3.1, 3.2	6
<i>Тема 4. Моделі та види державної політики</i>		<i>7–8</i>
Вивчення теоретичного матеріалу	Тема 4	7
Поточний тест	До тем 1–4	8
<i>Тема 5. Вимоги щодо роботи аналітика політики</i>		<i>9–10</i>
Вивчення теоретичного матеріалу	Тема 5	9
Практичне заняття	Веб-вправа 5.1	9
Семінарське заняття	Типи поведінки аналітика політики	10
<i>Тема 6. Постановка проблеми</i>		<i>11–12</i>
Вивчення теоретичного матеріалу	Тема 6	11
Практичне заняття	Веб-вправа 6.1	12
<i>Тема 7. Визначення критеріїв оцінки альтернатив політики</i>		<i>13–14</i>
Вивчення теоретичного матеріалу	Тема 7	13
Практичне заняття	Веб-вправа 7.1	14

<i>Вид заняття</i>	<i>Назва заняття</i>	<i>Часовий розподіл, тиждень</i>
<i>Тема 8. Вибір альтернатив політики</i>		<i>15–16</i>
Вивчення теоретичного матеріалу	Тема 8	15
Практичне заняття	Веб-вправа 8.1	16
<i>Тема 9. Вироблення та презентація рекомендацій</i>		<i>17–18</i>
Вивчення теоретичного матеріалу	Тема 9	17
Практичне заняття	Веб-вправа 9.1	18
<i>Тема 10. Вплив політики, її оцінювання та зміни</i>		<i>19–20</i>
Вивчення теоретичного матеріалу	Тема 10	19
Практичне заняття	Веб-вправа 10.1, 10.2	20
Підсумковий контроль	Тест до курсу	Очна сесія
	Захист аналітичної записки	Очна сесія

ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ

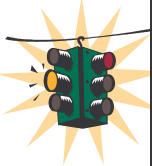
	<p>Плануйте особистий час! Це допоможе Вам систематично опрацювати теоретичний і практичний матеріал курсу, результативно спланувати свій час для навчання, а також запобігти утворенню пропусків у системі набутих знань. Дотримуйтесь свого плану, у разі необхідності своєчасно його корегуйте.</p>
	<p>Активно спілкуйтеся з іншими слухачами та викладачем! Пам'ятайте, що Ваша успішність навчання певною мірою буде залежати від того, наскільки успішно Ви зможете працювати та навчатися у команді. Активно використовуйте можливості ділового спілкування, перш за все, із слухачами. У разі необхідності звертайтеся за допомогою до викладача.</p>
	<p>Фокусуйте постійно Вашу увагу на якісному виконанні навчальних завдань! Послідовно та систематично виконуйте всі завдання, які подані у темах курсу.</p>

З метою ефективного засвоєння теоретичного матеріалу курсу слухачеві рекомендується:

- попередньо детально ознайомитися з планом відповідної теми;
- ознайомитися з переліком питань для самоконтролю, запропонованим для відповідної теми;
- у процесі вивчення матеріалу кожної теми здійснювати необхідні помітки в опорному конспекті, звертаючи особливу увагу на аспекти, відображені у запитаннях для самоконтролю;
- уважно прочитати й опрацювати рекомендовані навчальні матеріали у такій послідовності:
 - навчальний посібник – матеріали електронного навчального посібника – термінологічний словник – опорний конспект лекцій;
 - тест самоконтролю до кожної теми;
 - виконання веб-вправ.

З метою ефективного виконання веб-вправ слухачеві рекомендується:

- уважно перечитати завдання та рекомендації щодо виконання до кожної вправи (якщо щось незрозуміло, звернутися за допомогою до викладача);
- ретельно і творчо виконати всі завдання;
- виконані завдання надіслати викладачеві (у зазначений термін та у належній формі).

	<p>Увага! При оформленні виконаних вправ дотримуватися наступних рекомендацій:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роботу виконувати у текстовому редакторі (Word). 2. Файл з виконаним завданням називати латинськими літерами за зразком: <i>Ivanov_1_1</i>, де на першому місці вказане прізвище слухача, на другому – номер вправи.
---	--

З метою успішного складання тестів слухачам рекомендується:

- ретельно переглянути матеріал теми (навчальний посібник, електронний навчальний посібник, опорний конспект, веб-вправу(и) тощо);
- звернути увагу на визначення основних понять до теми, опрацювавши відповідні статті термінологічного словника;
- скласти тест для самоконтролю;
- проаналізувати ті тестові питання, на які були дані неправильні відповіді;
- при необхідності здійснити повторне складання тесту для самоконтролю.

ШАНОВНИЙ СЛУХАЧУ!

Загальні рекомендації щодо користування дистанційним курсом ми пропонуємо Вам у вигляді запитань (див. Додаток 1). Маємо надію, що наведені запитання та відповіді на них допоможуть Вам у вивченні навчального матеріалу курсу.

ЩИРО БАЖАЄМО ВАМ УСПІХУ У НАВЧАННІ!

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ТЕМ КУРСУ

ВСТУП до курсу

Вступ до курсу “Розроблення та аналіз державної політики” (лекція, 4 год.)

Мета:

- розкрити основні завдання, структуру курсу та його навчальну стратегію;
- викласти основні теоретичні засади аналізу державної політики як сфери наукових досліджень та практичної діяльності.

Тест попередній до курсу

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Статус: обов’язковий.

Термін виконання: очна сесія.

Час виконання: 2 год.

Коментар: тест складається з 40 тестових завдань, виконання яких слухачами дозволить оцінити рівень їх базових знань, необхідних для опанування курсу.

Порядок складання тесту:

1. Слухачі складають тест у режимі самоконтролю.
2. На основі отриманих результатів тестування разом з викладачем слухачі здійснюють аналіз рівня, з якого вони починають вивчення курсу “Розроблення та аналіз державної політики”.

ТЕМА 1. Аналіз державної політики як сфери наукових досліджень та практичної діяльності

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Електронний навчальний посібник “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 1.
2. Опорний конспект до дистанційного курсу “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 1.
3. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навчальний посібник – К.: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2001. – С. 4–10, 82–100.
4. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навчальний посібник (електронна версія). – С. 1–16. (Див. компакт-диск).

Додаткові матеріали:

1. Англійсько-український словник термінів і понять з державного управління / Укл. Г. Райт та ін. – К.: Основи, 1996. – 128 с.
2. Lexicon of Terms and Concepts in Public Administration, Public Policy and Political Science / S.Badger, Bejzyk., and others. – Kyiv: Osnovy Publishers, 1999. – 448 p.
3. Питання та відповіді до теми 1. (Див. компакт-диск).

Види навчальної діяльності до теми 1 Практичне заняття

Форма проведення: письмово (електронною поштою).

Термін проведення: 2–3-ій тиждень.

Завдання для виконання: веб-вправа 1.1 –1.3.

Веб-вправа 1.1

Мета: вдосконалення навичок аналітичного мислення політичного експерта.

Завдання:

1. Ознайомтеся із трьома аргументами на користь вивчення аналізу політики та його впровадження до практики державного управління (стор. 9–10 підручника В. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики. – К.: Основи, 2001) (додаються нижче).
2. Підсумуйте викладені аргументи на користь вивчення аналізу політики та його впровадження в практику державного управління.
3. Запропонуйте до кожного з них контраргументи.

В. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики – К.: Основи, 2001. – Стор. 9–10:

Підсумуємо викладені вище аргументи на користь вивчення аналізу політики та його впровадження в практику державного управління.

По-перше, ситуація, що склалася в Україні, вимагає негайного прийняття стратегічних рішень щодо економічних та соціальних перетворень. За умов гострого браку часу, коштів, зниження до критичного мінімуму рівня підтримки влади з боку населення, ці реформи повинні мати науково обґрунтований характер і враховувати різноманітність альтернативних рішень, очікувані та непередбачені наслідки їх реалізації на практиці. Це є основним фундаментом упровадження сучасних методологій розробки державної політики.

По-друге, інструментальні можливості окремих наук виявляються недостатніми для здійснення комплексних досліджень проблем державної політики в умовах трансформаційних змін. Використання методів аналізу політики, які сприятимуть створенню міждисциплінарних зв'язків, дасть можливість усунути обмеження, притаманні вузькоспеціалізованим галузям наукового знання. Це дозволить синтезувати їх досягнення, що дасть змогу ефективніше використати принципи наукового пізнання для прискорення процесу становлення держави, оптимізації ходу реформаційних перетворень з найменшими втратами для суспільства.

По-третє, аналіз політики має відігравати важливу роль у процесі підготовки та перепідготовки державних службовців не тільки як навчальна дисципліна, але і як тренінг для набуття практичних навичок з аналізу ситуацій та вироблення ефективних рішень. Зрештою, аналіз політики сприятиме процесу трансформації світогляду урядовців, прищепленню принципів адміністративної культури, що притаманна розвинутому громадянському суспільству.

Форма звітності для веб-вправи 1.1:

<i>Аргумент</i>	<i>Контраргумент</i>

Веб-вправа 1.2

Мета: формування навичок критичного мислення та вмінь аргументації особистої точки зору.

Завдання:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Виберіть один із запропонованих Вами у веб-вправі 1.1 контраргументів. 2. Дайте його розгорнуте обґрунтування у письмовій формі.
---	--

Форма звітності для веб-вправи 1.2:

<i>Контраргумент</i>	<i>Обґрунтування</i>

Веб-вправа 1.3

Мета: формування у слухачів навичок володіння понятійно-категоріальним апаратом аналізу державної політики.

Завдання:

1. Виберіть із наведених у навчальному посібнику (В. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики – К.: Основи, 2001), Тема 1, стор. 12–16) низки визначень державної політики – ті, що найбільше відповідають українській реальності (додаються нижче). Обґрунтуйте Ваш вибір у письмовій формі.
2. Зробіть спробу дати власне визначення поняття “державна політика”. Запишіть його.
3. Відвідайте наступні веб-сайти з метою ознайомлення з їх змістом:
Офіційне Інтернет-представництво Президента України – <http://www.president.gov.ua>
Верховна Рада України – <http://www.rada.kiev.ua>
Урядовий портал – <http://www.kmu.gov.ua/control>
4. Визначте, які терміни і поняття з аналізу державної політики вживаються на вищезазначених офіційних сайтах органів влади. Зіставте їх з понятійно-категоріальним апаратом з аналізу державної політики.
5. Складіть перелік термінів і понять з аналізу державної політики, які вживаються на зазначених сайтах найчастіше (не менше 15).

Форма звітності для веб-вправи 1.3:

1. Визначення державної політики, яке було обране слухачем та його обґрунтування:	
2. Власне визначення державної політики:	
3. Перелік термінів і понять:	

В. Романов та ін. “Вступ до аналізу державної політики” – К.; Основи, 2001.

Тема 1. Стор. 12–16:

Що таке державна політика?

У науковій літературі не існує загальноприйнятого визначення державної політики. Проте це не дуже перешкоджає її вивченню, бо предметом дослідження в політиці переважно є її галузі: економічна чи бюджетна, соціальна, аграрна, оборонна, імміграційна, природоохоронна та ін. Ці реальні галузі політики інституційно оформлюються у вигляді міністерств, державних комітетів, відомств та інших адміністративних органів.

У широкому значенні слова державну політику можна визначити як взаємовідносини урядової установи з її оточенням. Проте така дефініція аж надто широка, оскільки містить велику частку невизначеності щодо свого змісту. До того ж існує проблема тлумачення таких понять, як “державна політика” та “політика місцевих владних структур”. За усталеною у вітчизняній науковій літературі традицією ми використовуємо термін “державна політика”, маючи на увазі не тільки політику центрального уряду, але й політику державних органів та місцевих властей, хоча в англійських виданнях ці поняття розрізняються.

Наукова література подає цілу низку визначень державної політики, але в більшості з них наголошується на її цілях, намірах, завданнях та засобах. Канадський учений Лесли Пал (Lesly Pal), наприклад, визначає державну політику як “напрям дії або утримання від неї, обрані державними органами для розв’язання певної проблеми або сукупності взаємно пов’язаних проблем” [3, с. 22]. Американський політолог Томас Дай (Thomas Dye) лаконічно визначає державну політику як те, що уряд вирішив робити або не робити [6, р. 4]. Британський дослідник Річард Роуз (Richard Rose) вважає, що державна політика може бути визначена як “довга низка більш-менш взаємопов’язаних дій”, які не є лише абстрактним рішенням робити що-небудь, а мають певні наслідки для тих, кого вони стосуються (цит. за [4, р. 9]). Політолог Карл Фрідріх (Carl Friedrich) розглядає державну політику як “обраний державними органами напрям дій, спрямований на певне оточення, який допомагає з його перешкодами та можливостями, які запропонована політика використовує та долає в намаганні досягти певних цілей або реалізувати завдання чи наміри” (цит. за [4, р. 9]). Девід Істон (David Easton) під державною політикою розуміє “авторитарний розподіл цінностей для всього суспільства” (цит. за [4, р. 10]). Гаролд Ласвелл (Harold Lasswell) та Абрахам Каплан (Abraham Kaplan) визначають державну політику як “заплановану програму цілей, цінностей та дій” (цит. за [6, р. 3]).

Зрозуміло, що всі ці визначення не претендують на універсальність, а для вивчення та систематичного аналізу державної політики потрібне точніше визначення або концепт. На нашу думку, найбільш вдалим визначенням державної політики є таке: державна політика – це відносно стабільна, організована та цілеспрямована діяльність уряду стосовно певної проблеми, яка здійснюється ним безпосередньо чи опосередковано і впливає на життя суспільства

Порядок проведення практичного заняття:

1. Виконані та оформлені відповідно до вимог вправи протягом зазначеного терміну надіслати електронною поштою викладачеві.
2. Отримати від викладача підтвердження про отримання завдання та через певний час інформацію щодо оцінки за виконані вправи.

ТЕМА 2. Генеза аналізу політики

Матеріали до обов'язкового вивчення:

1. Електронний навчальний посібник “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 2.
2. Опорний конспект до дистанційного курсу “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 2.
3. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навчальний посібник – К.: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2001. – С. 34–54.
4. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навчальний посібник (електронна версія). – С. 17–32. (Див. компакт-диск).

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Англійсько-український словник термінів і понять з державного управління / Уклад. Г. Райт та ін. – К.: Основи, 1996. – 128 с.
2. Д. Стоун., М. Гарнет. Мозкові центри, політична порада та управління (переклад праці див. на компакт-диску).
3. Питання та відповіді до теми 2. (Див. компакт-диск).

Види навчальної діяльності до теми 2**Практичне заняття**

Форма проведення: письмово (електронною поштою).

Термін проведення: 4-й тиждень.

Завдання для виконання: веб-вправа 2.1.

Веб-вправа 2.1

Мета: закріпити знання слухачів про зародження аналізу політики та становлення корпорації професійних політиків.

Завдання:

1. Відвідайте наступні сайти і ознайомтеся із змістом таких матеріалів:
 - *Фабрики мысли* – <http://stra.teg.ru/library/institutes/thinktanks/>
 - “Современные фабрики мысли” – <http://www.aht.org/politics/doklad.html>
 - *Макарычев А. С. Ученые и политическая власть* – <http://www.politstudies.ru/fulltext/1997/3/8.html>.
 - *Вебер М. “Політика як професія і покликання”* – <http://www.countries.ru/library/texts/maxweber.htm>
 - *Мережа аналітичних центрів України* – <http://www.intellect.org.ua>
2. На основі здійсненого аналізу сайтів дайте письмово відповідь на запитання: У чому полягає специфіка становлення корпорації “професійних політиків”?

	3. На основі здійсненого аналізу сайтів дайте письмово відповідь на запитання: У чому полягає роль та значення “мозкових центрів” у професіоналізації досліджень політики?
--	--

Форма звітності для веб-вправи 2.1:

Відповідь на запитання: У чому полягає специфіка становлення корпорації “професійних політиків”?	
Відповідь на запитання: У чому полягає роль та значення “мозкових центрів” у професіоналізації досліджень політики?	

Порядок проведення практичного заняття:

1. Виконану та оформлену відповідно до вимог вправу протягом тижня надіслати електронною поштою викладачеві.

2. Отримати від викладача підтвердження про отримання завдання та через певний час інформацію щодо оцінки за виконані вправи.

ТЕМА 3. Поняття державної політики та її аналізу

Матеріали до обов'язкового вивчення:

1. Електронний навчальний посібник “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 3.
2. Опорний конспект до курсу “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 3.
3. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навч. посіб. – К.: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2001. – С. 12–34.
4. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навчальний посібник (електронна версія). – С. 33–59. (Див. компакт-диск).

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Технологія політичної влади: Зарубіжний досвід. Кн.-дайджест / В. М. Іванов, В. Я. Матвієнко, В. І. Патрушев, І. В. Молодих. – К.: Вища школа, 1994. – С. 114–123, 149–150.
2. Е. Джонсон. Як мозкові центри удосконалюють державну політику. (Див. компакт-диск).
3. Ситуаційна вправа: “Проект “Поворот річок” у СРСР”. (Див. компакт-диск).
4. Я. Гордон, Д. Левіс, Я. Кен. Види на аналіз політики. (Див. компакт-диск).
5. Питання та відповіді до теми 3. (Див. компакт-диск).

**Види навчальної діяльності до теми 3
Практичне заняття**

Форма проведення: письмово (електронною поштою).

Термін проведення: 6-й тиждень.

Завдання для виконання: веб-вправи 3.1, 3.2.

Веб-вправа 3.1

Мета: знати виробників політики, визначити їх роль та особливості впливу на процес вироблення державної політики в Україні.

Завдання:

1. Проаналізуйте Конституцію України з метою визначення суб'єктів вироблення державної політики та складіть їх перелік (див. <http://www.president.gov.ua/president/constitution>).
2. Визначте та складіть список існуючих протиріч між конституційно-визначеним складом виробників державної політики та реальним станом речей.

Форма звітності для веб-вправи 3.1:

<i>Протириччя:</i>
1.
2.
3.

Веб-вправа 3.2

Мета: сформувати розуміння відмінностей у можливостях вироблення державної політики конституційними суб'єктами та впливу на цей процес громадських організацій і незалежних дослідницьких центрів.

Завдання:

	<p>1. Відвідайте наступні веб-сайти з метою з'ясування найактуальніших проблем державної політики в Україні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Офіційне Інтернет-представництво Президента України</i> – http://www.president.gov.ua – <i>Верховна Рада України</i> – http://www.rada.kiev.ua – <i>Урядовий портал</i> – http://www.kmu.gov.uacontrol – <i>Український центр економічних і політичних досліджень ім. Олександра Разумкова</i> – http://www.uceps.com.ua – <i>Українська правда</i> – http://pravda.com.ua – <i>Зеркало недели</i> – http://www.zn.kiev.uaie/index/443 – <i>Голос України</i> – http://uamedia.visti.net/golos <p>2. Дайте відповідь на запитання: кому, на Вашу думку, варто віддати перевагу у здійсненні аналізу державної політики в Україні: державним органам влади та управління; громадським організаціям; незалежним дослідницьким центрам; запрошеним іноземним експертам; ЗМІ?</p> <p>3. На основі здійсненого аналізу та Вашого практичного досвіду оберіть для своєї аналітичної записки актуальну, досі не вирішену, проблему загальнодержавної або місцевої політики, яка викликає занепокоєння у суспільстві, потребує розв'язання і відповідних урядових дій. Сформулюйте цю проблему та напишіть обґрунтування до неї.</p>
---	---

Форма звітності для веб-вправи 3.2:

<i>Проблема</i>	<i>Обґрунтування</i>

Порядок проведення практичного заняття:

1. Виконані та оформлені відповідно до вимог вправи протягом тижня надіслати електронною поштою викладачеві.
2. Отримати від викладача підтвердження про отримання завдання та через певний час інформацію щодо оцінки за виконані вправи та коментар щодо обраної проблеми для написання аналітичної записки.

ТЕМА 4. Моделі та види державної політики

Матеріали до обов'язкового вивчення:

1. Електронний навчальний посібник “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 4.
2. Опорний конспект до дистанційного курсу “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 4.
3. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навч. посіб. – К.: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2001. – С. 54–82.
4. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навчальний посібник (електронна версія). – С. 60–78. (Див. компакт-диск).

Додаткові матеріали до вивчення:

1. Ч. Ліндблом. “Наука доводити справу до кінця”. (Див. компакт-диск).
2. Питання і відповіді до теми 4. (Див. компакт-диск).

Поточний тест до тем 1–4

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Статус: обов'язковий.

Термін виконання: 8-й тиждень.

Час виконання: 1 год.

ТЕМА 5. Вимоги щодо роботи аналітика політики

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Електронний навчальний посібник “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 5.

2. Опорний конспект дистанційного курсу “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 5.

3. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навч. посіб. – К.: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2001. – С. 102–118.

4. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навчальний посібник (електронна версія). – С. 79–90. (Див. компакт-диск).

Додаткові матеріали до вивчення:

1. М. Браун. Посібник з аналізу державної політики. – К.: Основи, 2000. – С. 109–114.

2. В. Дан. Аналіз державної політики. Вступ. Розд. 5. Структурування проблем політики. По той бік розв'язання проблеми. (Див. компакт-диск).

3. Питання і відповіді до теми 5. (Див. компакт-диск).

Види навчальної діяльності до теми 5

Практичне заняття

Форма проведення: письмово (електронною поштою).

Термін проведення: 9-й тиждень.

Завдання для виконання: веб-вправа 5.1.

Веб-вправа 5.1

Мета: формування розуміння основних особистих якостей та вимог, що висуваються до підготовки, діяльності та поведінки аналітика політики.

Завдання:

1. Прочитайте переклад уривка з книги американського дослідника А. Мельтснера “Аналітики політики в бюрократичному середовищі” (див. компакт-диск).

2. Ознайомтесь зі змістом наступних матеріалів:

– П. Браун. *Портрет ідеального аналітика політики* – http://www.icps.com.uadocs/other/policy_analyst_ukr.pdf

– Д. Кук. *Роль уряду: роль аналітика політики* – http://www.icps.com.uadocs/other/w15-16_ukr.rtf

– Л. Пал. *10 порад для успішного аналізу політики* – <http://www.pseudology.org/chtivo/AnalizPolitiki.htm>

3. Уявивши, що Ви працюєте аналітиком політики у “мозковому центрі” в Україні, дайте відповідь на запитання: Який тип поведінки аналітика політики Ви будете застосовувати у Вашій практиці? Чому? Обґрунтуйте Вашу відповідь письмово.

Форма звітності для веб-вправи 5.1:

<i>Опис обраного типу поведінки</i>	<i>Обґрунтування</i>

Порядок проведення практичного заняття:

1. Виконану та оформлену відповідно до вимог вправу протягом тижня надіслати електронною поштою викладачеві **та колегам по групі**.
2. Отримати від викладача підтвердження про отримання вправи та через певний час інформацію щодо оцінки за виконану вправу.

Семінарське заняття:

“Типи поведінки аналітика політики”

Мета: здійснити аналіз запропонованих слухачами типів поведінки аналітиків політики.

Форма проведення: форум.

Термін проведення: 10-й тиждень.

Матеріали для підготовки до семінару: веб-вправа 5.1 (особиста відповідь та відповіді колег по групі).

Питання для обговорення:

1. В чому полягають переваги і недоліки обраних Вами та Вашими колегами типів поведінки аналітика політики?

Порядок проведення семінарського заняття:

1. Уважно ознайомитися з відповідями слухачів на питання веб-вправи 5.1.
2. Бути готовим до обговорення запропонованого питання на форумі у порядку, визначеному викладачем, підготувавши для цього свої лаконічні аргументи.
3. Уважно читати повідомлення-виступи слухачів, запитання викладача й інших слухачів та надсилати свої стислі відповіді або коментарі.

ТЕМА 6. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Електронний навчальний посібник “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 6.
2. Опорний конспект з дистанційного курсу “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 6.
3. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навч. посіб. – К.: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2001. – С. 118–137.
4. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навчальний посібник (електронна версія). – С. 91–104. (Див. компакт-диск).

Додаткові матеріали для вивчення:

1. В. Дан. Аналіз державної політики. Вступ. Розділ. 5. (Див. компакт-диск).
2. Питання та відповіді до теми 6. (Див. компакт-диск).

Види навчальної діяльності до теми 6 Практичне заняття

Форма проведення: письмово (електронною поштою).

Термін проведення: 12-й тиждень.

Завдання для виконання: веб-вправа 6.1.

Веб-вправа 6.1

Мета: навчити слухачів визначити проблему та правильно обирати методи її розв'язання.

Завдання:

1. Прочитайте переклад уривка з книги американського дослідника В. Дана “Аналіз державної політики. Вступ” (Розділ 5. “Структурування проблем політики”). (Див. компакт-диск).
2. Дайте письмову відповідь на запитання стосовно обраної Вами під час виконання веб-прави 3.2 проблеми:
 - Яким чином і чому Ви визначаєте цю проблему як таку, що потребує свого розв'язання?
 - Хто визначив її актуальність – населення, експерти, управлінці?
 - Це проблема чи проблемна ситуація?
 - Які ознаки та індикатори даної проблеми Ви можете назвати?
 - Ця проблема є унікальною (тобто ніде і ніким вона ще не розв'язувалась) чи Вам відомі приклади успішного розв'язання аналогічних проблем? З яких джерел Ви дізналися про це?
3. Наведіть, як мінімум, три аргументи для обґрунтування актуальності, визначеної Вами проблеми.

Форма звітності для веб-вправи 6.1:

Обрана проблема	
Яким чином і чому Ви визначаєте цю проблему як таку, що потребує свого розв'язання?	
Хто визначив її актуальність – населення, експерти, управлінці?	
Це проблема чи проблемна ситуація?	
Які ознаки та індикатори даної проблеми Ви можете назвати?	
Ця проблема є унікальною (тобто ніде і ніким вона ще не розв'язувалась) чи Вам відомі приклади успішного розв'язання аналогічних проблем?	
З яких джерел Ви дізналися про це?	
Аргументи для обґрунтування актуальності, визначеної Вами проблемою.	1. 2. 3.

Порядок проведення практичного заняття:

1. Виконану та оформлену відповідно до вимог вправу протягом тижня надіслати електронною поштою викладачеві.

2. Отримати від викладача підтвердження про отримання вправи та через певний час інформацію щодо оцінки за виконану вправу та його коментарі.

ТЕМА 7. Визначення критеріїв оцінки альтернатив політики

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Електронний навчальний посібник “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 7.
2. Опорний конспект з дистанційного курсу “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 7.
3. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навч. посіб. – К.: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2001. – С. 137–149.
4. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навчальний посібник (електронна версія). – С. 105–115. (Див. компакт-диск).

Додаткові матеріали для вивчення:

1. К. Петон, Д. Савіцкі. Основні методи аналізу політики та планування, Ч. 1, Розд. 2. Процес аналізу політики. (Див. компакт-диск).
2. Питання і відповіді до теми 7. (Див. компакт-диск).

Види навчальної діяльності до теми 7

Практичне заняття

Форма проведення: письмово (електронною поштою).

Термін проведення: 14-й тиждень.

Завдання для виконання: веб-вправа 7.1.

Веб-вправа 7.1

Мета: формування навичок та вмінь для визначення критеріїв оцінки альтернатив політики.

Завдання:

1. Ознайомтеся з перекладом уривка з книги К. Петона та Д. Савіцкі “Основні методи аналізу політики і планування”. (Див. компакт-диск).
2. Обґрунтуйте письмово, навівши не менше двох аргументів на користь Вашої точки зору, відповідь на запитання: Чи згодні Ви з твердженням, що на прийнятність альтернативи політики можуть серйозно вплинути певні суспільні принципи (цінності), які ґрунтуються на особливостях культури та політичної системи?
3. Визначте для обраної Вами проблеми критерії оцінки альтернатив політики. Розмістіть їх за пріоритетністю. Обґрунтуйте, чим зумовлено такий порядок критеріїв у роботі над обраною Вами проблемою.

Форма звітності для веб-вправи 7.1:

<i>Критерії</i>	<i>Обґрунтування</i>
1.	
2.	
3.	

Порядок проведення практичного заняття:

1. Виконану та оформлену відповідно до вимог вправу протягом тижня надіслати електронною поштою викладачеві.

2. Отримати від викладача підтвердження про отримання вправи та через певний час інформацію щодо оцінки за виконану вправу та його коментарі.

ТЕМА 8. Вибір альтернатив політики

Матеріали до обов'язкового вивчення:

1. Електронний навчальний посібник “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 8.

2. Опорний конспект з дистанційного курсу “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 8.

3. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навч. посіб. – К.: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2001. – С. 137–149.

4. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навчальний посібник (електронна версія). – С. 116–131. (Див. компакт-диск).

Додаткові матеріали до вивчення:

1. К. Петон, Д. Савіцкі. Основні методи аналізу політики і планування. Ч. 1. Методи: Розд. 2. Процес аналізу політики. (Див. компакт-диск).

2. Питання і відповіді до теми 8. (Див. компакт-диск).

Види навчальної діяльності до теми 8

Практичне заняття

Форма проведення: письмово (електронною поштою).

Термін проведення: 16-й тиждень.

Завдання для виконання: веб-вправа 8.1.

Веб-вправа 8.1

Мета: проаналізувати процес визначення альтернатив політики, сформулювати практичні навички визначення та оцінювання альтернатив політики.

Завдання:

	<p>1. Ознайомтеся з перекладом уривка з книги К. Петона та Д. Савіцкі “Основні методи аналізу політики і планування”. (Див. компакт-диск).</p> <p>2. Сформулюйте можливі альтернативи для вирішення обраної Вами проблеми (не менше 2).</p> <p>3. Оберіть одну альтернативу, яку Ви вважаєте найкращою. Обґрунтуйте свій вибір.</p> <p>4. Дайте письмово відповіді на запитання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Чи узгоджується запропонована Вами альтернатива з урядовими пріоритетами? – Наскільки результативним буде обраний Вами варіант (альтернатива) розв’язання проблеми? – Наскільки складним є Ваш підхід до розв’язання проблеми і якого часу потребує його впровадження? – Які наслідки може мати впровадження Вашої пропозиції для практики урядування?
---	--

Форма звітності для веб-вправи 8.1:

Альтернатива №1	
Альтернатива № 2	
Обґрунтування вибору найкращої альтернативи	
– Чи узгоджується запропонована Вами альтернатива з урядовими пріоритетами?	
Наскільки результативним буде обраний Вами варіант (альтернатива) розв’язання проблеми?	
Наскільки складним є Ваш підхід розв’язання проблеми і якого часу потребує його впровадження?	
Які наслідки може мати впровадження Вашої пропозиції для практики урядування?	

Порядок проведення практичного заняття:

1. Виконану та оформлену відповідно до вимог вправу протягом тижня надіслати електронною поштою викладачеві.

2. Отримати від викладача підтвердження про отримання вправи та через певний час інформацію щодо оцінки за виконану вправу та його коментарі.

ТЕМА 9. Вироблення та презентація рекомендацій

Матеріали до обов'язкового вивчення:

Електронний навчальний посібник “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 9.

Опорний конспект до дистанційного курсу “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 9.

1. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навч. посіб. – К.: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2001. – С. 169–186.

2. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навчальний посібник (електронна версія). – С. 132–146. (Див. компакт-диск).

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Ситуаційна вправа: “Проблема введення голографічного акцизу на алкогольні та тютюнові вироби”. (Див. компакт-диск).

2. Ситуаційна вправа: “Два випадки діяльності на рівні мікрополітики”. (Див. компакт-диск).

3. Питання і відповіді до теми 9. (Див. компакт-диск).

Види навчальної діяльності до теми 9

Практичне заняття

Форма проведення: письмово (електронною поштою).

Термін проведення: 18-й тиждень.

Завдання для виконання: веб-вправа 9.1.

Веб-вправа 9.1

Мета: формування практичних навичок та вмінь вироблення і презентації політичних рекомендацій.

Завдання:

1. Ознайомтеся із матеріалами, які розміщені на сайтах:

– *Инструменты и технологии фабрик мысли* –

http://www.uis.kiev.uadiscussion/thnk_tnk_tec.html

– *Современные фабрики мысли. Часть III. Уроки фабрик мысли* –

http://www.uis.kiev.uadiscussion/thnk_tnk3.html

– *Кулик В. Проблеми та перспективи співпраці громадських організацій з органами державної влади* –

<http://www.cdpgs.ukrbiz.net/eng/archtext.ukrbiz?artid=7614&arch=7054>

2. Складіть план презентації обраної Вами альтернативи (п.3 веб-вправа 8.1) щодо шляхів вирішення та способів розв'язання визначеної проблеми.

Форма звітності для веб-вправи 9.1: документ, набраний у текстовому редакторі (Word).

Порядок проведення практичного заняття:

1. Виконану та оформлену відповідно до вимог вправу протягом тижня надіслати електронною поштою викладачеві.
2. Отримати від викладача підтвердження про отримання вправи та через певний час інформацію щодо оцінки за виконану вправу та його коментарі.

ТЕМА 10. Вплив політики, її оцінювання та зміни

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Електронний навчальний посібник “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 10.
2. Опорний конспект з дистанційного курсу “Розроблення та аналіз державної політики”, тема 10.
3. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навч. посіб. – К.: Вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2001. – С. 198–216.
4. В. Є. Романов та ін. Вступ до аналізу державної політики: Навчальний посібник (електронна версія). – С. 147–161. (Див. компакт-диск).

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Питання і відповіді до теми 10. (Див. компакт-диск).

Види навчальної діяльності до теми 10 Практичне заняття

Форма проведення: письмово (електронною поштою).

Термін проведення: 20-й тиждень.

Завдання для виконання: веб-вправи 10.1, 10.2.

Веб-вправа 10.1

Мета: удосконалення навичок та вмінь складання аналітичної записки.

Завдання:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомтесь зі складовими компонентами аналітичних записок і рекомендаціями щодо їх структури і змісту (Додаток 2). 2. Ознайомтесь та оцініть на відповідність встановленим вимогам та рекомендаціям 2–3 аналітичні записки, за тематикою близькі до теми обраної Вами проблеми, із збірника робіт “Аналітичні записки з розробки напрямків державної політики”. (Див. компакт-диск). 3. Аргументуйте Вашу точку зору.
---	---

Форма звітності для веб-вправи 9.1:

<i>Вимога чи рекомендація щодо структури і змісту аналітичної записки</i>	<i>Назва проаналізованої аналітичної записки № 1</i>	<i>Назва проаналізованої аналітичної записки № 2</i>
<i>Зміст</i>	<i>Виконується чи ні, аргументація</i>	<i>Виконується чи ні, аргументація.</i>

Веб-вправа 10.2

Мета: демонстрація рівня набутих вмінь аналітика політики.

Завдання:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. На основі результатів виконання Вами веб-вправ до курсу та коментарів до них викладача, а також аналізу, здійсненого у веб-вправі 10.1, підготуйте аналітичну записку з обраної Вами проблеми державної або місцевої політики.
---	---

Додаткові вимоги до оформлення аналітичної записки:

- 4–6 сторінок тексту формату А4;
- шрифт Times New Roman Cyr;
- кегль 12;
- інтервал – півтора.

Порядок проведення практичного заняття:

1. Виконані та оформлені відповідно до вимог вправи протягом тижня надіслати електронною поштою викладачеві.

2. Отримати від викладача підтвердження про отримання вправ. Оцінки будуть повідомлені на очній сесії.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Частина I – підсумковий тест до курсу.

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Термін проведення: очна сесія.

Час відведений на складання тесту: 2 год.

Статус: обов'язковий.

Частина II – захист аналітичних записок (2 год.)

Форма проведення: очно.

Порядок проведення:

1. Кожний слухач подає на захист оформлену у відповідності до вимог, роздруковану (формат А4) та підписану ним аналітичну записку.

2. Для захисту своєї аналітичної записки кожному слухачеві надається слово для публічного виступу перед групою (10 хв.).

3. Після виступу слухача відбувається обговорення у формі запитань-відповідей (10 хв.).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

I – Основні:

1. Аналіз вигід і витрат / Секретаріат Ради Скарбниці Канади. – К.: Основи, 1999. – 175 с.
2. Англійсько-український словник термінів і понять з державного управління / Уклад. Райт Г. та ін. – К.: Основи, 1996. – 128 с.
3. Антонова О. В. Аналіз державної політики в розбудові громадянського суспільства // Актуальні пробл. держ. упр.: Зб. наук. праць. – Д.: ДРІДУ УАДУ, 2002. – Вип. 1 (7). – С. 62–69.
4. Антонова О. В. Розвиток політичної науки як передумова становлення аналізу державної політики // Актуальні пробл. держ. упр.: Зб. наук. праць. – Д.: ДРІДУ УАДУ, 2001. – Вип. 2 (5). – С. 109–121.
5. Антонова О. В. Роль виробників державно-управлінських рішень у процесі формування державної політики // Актуальні пробл. держ. упр.: Зб. наук. праць. – Д.: ДРІДУ УАДУ, 2001. – Вип. 3 (6). – С. 86–95.
6. Браун П. Посібник з аналізу державної політики. – К.: Основи, 2000. – 243 с.
7. Брус Т. Аналіз державної політики: оцінка як важливий етап процесу // Актуальні пробл. держ. упр.: Зб. наук. праць. – Д.: ДРІДУ УАДУ, 2000. – Вип. 1 (1). – С. 83–91.
8. Брус Т. Аналіз політики і стратегічне планування // Актуальні пробл. держ. упр.: Зб. наук. праць. – Д.: ДРІДУ УАДУ, 2000. – Вип. 2 (2). – С. 167–173.
9. Брус Т. М. Аналіз праць іноземних науковців з аналізу державної політики // Актуальні пробл. держ. упр.: Зб. наук. праць. – Д.: ДРІДУ УАДУ, 2001. – Вип. 1 (4). – С. 115–122.
10. Брус Т. М. Аналіз державної політики як знаряддя громадянського суспільства // Актуальні пробл. держ. упр.: Зб. наук. праць. – Д.: ДРІДУ УАДУ, 2001. – Вип. 2 (5). – С. 92–99.
11. Валевський О. Л. Державна політика в Україні: методологія аналізу, стратегія, механізми впровадження: Монографія. – К.: НІСД, 2001. – 242 с.
12. Вайс К. Оцінювання: Методи дослідження програм та політики. – К.: Основи, 2000. – 672 с.
13. Веймер Д., Вайнінг Е. Аналіз політики: Концепції і практика. – К.: Основи, 1998. – 654 с.
14. Грановский В., Дацюк С., Хариманга Т. Аналитический доклад “Современные фабрики мысли”, 1999 год. – К.: Агентство гуманитарных технологий, 1999. – 86 с.
15. Грин Д., Шапиро И. Объяснение политики с позиций теории рационального выбора: Почему так мало удалось узнать? // Политические исследования. – 1994. – № 3. – С. 32–49.

16. Кілієвич О. Усталення термінології в галузі аналізу державної політики // Актуальні пробл. держ. упр.: Зб. наук. праць. – Д.: ДРІДУ УАДУ, 2002. – Вип. 1 (7). – С. 52–61.
17. Косинський В. Законодавчий процес та процедура, їх основні стадії і етапи // Право України. – 1999. – № 6. – С. 26–32.
18. Кучеренко О., Лашко О. Державна політика як соціально-економічне явище // Вісник УАДУ, 1999. – № 1. – С.164–170.
19. Макарычев А. С. Ученые и политическая власть // Политические исследования. – 1997. – № 3. – С. 89–101.
20. Мангейм Д., Рич Р. Анализ общественной политики и оценка программ // Политические исследования. – 1991. – № 3. – С. 172–180.
21. Мангейм Д., Рич Р. Политология: Методы исследования. – М., 1997. – 746.
22. Пал Л. Аналіз державної політики. – К.: Основи, 1999. – 422 с.
23. Рекомендації щодо методології аналізу політики // Перспективні дослідження. – 1999. – № 9. – С. 36–64.
24. Роль исследовательских центров в странах с переходной экономикой // Трансформация. – 1999. – № 5. – С. 19–22.
25. Романов В. Аналіз політики як елемент планування місцевого розвитку: спроба порівняльного дослідження // Актуальні пробл. держ. упр.: Зб. наук. праць. – Д.: ДРІДУ УАДУ, 2000. – № 2. – С. 101–110.
26. Романов В. Є., Бочарова Н. “Новий курс” Президента США Ф. Рузвельта у контексті аналізу державної політики. // Актуальні пробл. держ. упр.: Зб. наук. праць. – Д.: ДРІДУ УАДУ, 2001. – Вип. 2 (5). – С. 16–26.
27. Романов В. Аналіз політики як інструмент ефективного державного управління // Актуальні пробл. держ. упр.: Зб. наук. праць. – Д.: ДРІДУ УАДУ, 2000. – Вип. 3 (3). – С. 18–26.
28. Романов В. Є., Брус Т. М. Аналіз державної політики: проблеми походження, теорії та перспектив розвитку // Вісник УАДУ, 2001. – № 1. – С. 250–256.
29. Романов В., Мирончук В. Аналіз державної політики і ретроспективні дослідження урядових реформ // Актуальні пробл. держ. упр.: Зб. наук. праць. – Д.: ДРІДУ УАДУ, 2001. – Вип. 1 (4). – С. 14–19.
30. Романов В. Є., Тинкован О. В. Інституційні можливості аналізу державної політики // Актуальні пробл. держ. упр.: Зб. наук. праць. – Д.: ДРІДУ УАДУ, 2002. – Вип. 1 (7). – С. 18–24.
31. Романов В., Антонова О. Аналіз державної політики як фактор формування громадянського суспільства // Суспільні реформи та становлення громадянського суспільства в Україні: Матеріали наук.-практ. конф. – К.: Вид-во УАДУ, 2001. – С. 38–40.
32. Романов В. Теоретико-методологічні аспекти аналізу історичного досвіду реформ місцевого самоврядування // Вісник УАДУ, 2000. – № 3. – С. 386–388.

33. Рудік О. М. Метод ситуативного навчання в процесі викладання аналізу державної політики // Актуальні пробл. держ. упр.: Зб. наук. праць. – Д.: ДРІДУ УАДУ, 2002. – Вип. 2 (8). – С.112–120.
34. Рудік О. М. Збірник ситуаційних прикладів до курсу “Процес вироблення державної політики та його аналіз”. – Д.: Центр економічної освіти, 1999. – 88 с.
35. Рудік О. М. Процес вироблення державної політики. – Д.: Центр економічної освіти, 2001. – 128 с.
36. Стоун Д. Парадокс політики. Мистецтво вироблення політичних рішень. – К.: Видав. дім “Альтернативи”, 2000. – 304 с.
37. Тертичка В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. – К.: Основи, 2002. – 750 с.
38. Тертичка В. Державна політика в умовах ліберальної демократії: аналіз деяких концептуальних засад // Вісник УАДУ, 2000. – № 3. – С. 273–280.
39. Тертичка В. Інформаційно-аналітичне забезпечення державної політики // Вісник УАДУ, 2000. – № 1. – С. 314–325.
40. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Тимчасового регламенту Кабінету Міністрів України” / від 5 червня 2000 р. № 915. – <http://www.rada.kiev.ua>
41. Указ Президента України “Про додаткові заходи щодо забезпечення відкритості у діяльності органів державної влади” № 683 від 01.08.02. – <http://www.kuchma.gov.ua/main>
42. Указ Президента України “Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні”, 22 липня 1998 року, № 810/98. – <http://www.rada.kiev.ua>
43. Укази Президента України № 1572–1574 від 15 грудня 1999 р. – <http://www.rada.kiev.ua>
44. Українсько-англійський словник термінів і понять з аналізу державної політики / Уклад. Рудік О. М. – Д.: Центр економічної політики, 2002. – 60 с.
45. Філіпчук В. Державна політика: спроба концептуального визнання // Зб. наук. праць УАДУ, Вип. 1. – К.: Вид-во УАДУ, 1998. – С. 156–166.

II – Додаткові:

1. Амелин В. Н., Дегтярев А. А. Опыт развития прикладной политологии в России // Политические исследования. – 1998. – № 3. – С. 172–178.
2. Аналітичні інституції України: Довідник недержавних дослідницьких організацій України. – К.: Інститут посткомуністичного суспільства, АТ Вид-во “Політ. думка”, 1997. – 175 с.
3. Аудит адміністративної діяльності: Теорія та практика. – К.: Основи, 2000. – 190 с.
4. Бакуменко В. Методологічна база державно-управлінських рішень // Вісник УАДУ, 2000. – № 1. – С. 5–19.
5. Бенвенисте Г. Овладение политикой планирования: Создание реально выполнимых планов и политики, которая ведет к переменам. – М., 1994. – 543 с.
6. Блэк С. Введение в публич рилейшнз. – Ростов н/Д: Феникс, 1998. – 320 с.
7. Боришполец К. Методы, методики и процедуры прикладного анализа международных отношений // Международные отношения: Социологические подходы / Под. ред. П. А. Цыганкова. – М., 1998. – 265 с.
8. Вебер М. Избранные произведения. – М.: Прогресс, 1990. – 808 с.
9. Вебер М. Покликання до політики // Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика. – К.: Основи, 1998. – С. 173–191.
10. Глобальна соціальна політика / Дікон Б., Халс М., Стабс П. – К.: Основи, 1999. – 346 с.
11. Дегтярев А. А. Методы политологических исследований // Вестник Московского университета. – Сер. 12: “Политические науки”. – 1996. – № 6. – С. 55–65.
12. Качанов Ю. Л. Диспозиции и позиции поля политики // Российский монитор: Архив современной политики. – 1992. – Вып. 1. – С. 117–131.
13. Качанов Ю. Л. Политическая топология: Структурирование политической действительности. – М., 1995. – 387 с.
14. Качанов Ю. Л., Сатаров Г. А. Социальные группы в поле политики: Опыт эмпирического анализа // Российский монитор: Архив современной политики. – М., 1992. – Вып. 2. – С. 188–201.
15. Кокошин А. А. Прогнозирование и политика: Методология, организация и использование прогнозирования во внешней политике США. – М., 1975. – 278 с.
16. Комітети – основа діяльності законодавчих органів влади / Програма сприяння парламенту України. – К.: Заповіт, 1997. – 169 с.
17. Концепція адміністративної реформи в Україні. – К., 1998. – 61 с.
18. Кордонский С. Вариант исчисления административных весов в исполнительной и представительной иерархиях власти // Кентавр. – 1995. – № 2. – С. 51–64; – № 3. – С. 50–58.

19. Косолапов Н. Анализ внешней политики: Основные направления исследований // *Мировая экономика и международные отношения*. – 1999. – № 2. – С. 78–94.
20. Кучеренко О. Місце та роль політичного аналізу в системі державної політики // *Вісник УАДУ*, 1999. – № 2. – С. 142–147.
21. Кучеренко О. Теоретичні системи в підходах до політичного аналізу // *Вісник УАДУ*, – 1999. – № 3. – С. 173–180.
22. Макарычев А. С. Идеи для политики: Эволюция системы внешнеполитической экспертизы в США. – Нижний Новгород, 1998. – 126 с.
23. Макарычев А. С. Наука и власть: Система внешнеполитического планирования и анализа в США и странах Западной Европы. – Нижний Новгород, 1994. – 186 с.
24. Макарычев А. С. Система внешнеполитического планирования и анализа: Опыт США 70–90-х годов // *Мировая экономика и международные отношения*. – 1994. – № 12. – С. 40–49.
25. Матвейчев О. Что такое политический консалтинг. – Екатеринбург, 1997. – 186 с.
26. Мейер М. Аналитические центры в системе российской демократии // *Пределы власти*. – 1994. – № 1. – С. 86–98.
27. Мелихов С. В. Количественные методы в американской политологии. – М., 1979. – 236 с.
28. *Общественно-политическая ситуация: Позиции социальных групп / Отв. ред. С. С. Балабанов*. – М., 1991. – 452 с.
29. *Политическая наука: Новые направления / Под ред. Р. Гудина, Х.-Д. Клингемана*. – М., 1999. – 438 с.
30. *Политический риск: Анализ, оценка, прогнозирование, управление / Под ред. Султанова Ш. З.* – М., 1992. – 348 с.
31. *Политическое прогнозирование. Анализ политической ситуации. Метод сценариев // Общая и прикладная политология / Под общ. ред. Жукова В. И., Краснова Б. И.* – М., 1997. – 416 с.
32. Романов В. Реформи в Україні: питання методології та історіографії // *Актуальні пробл. держ. упр.: Зб. наук. праць*. – Одеса: ОФ УАДУ, 2000. – № 4. – С. 26–34.
33. Романов В. Є. Реформи президентів США Ф. Рузвельта та Р. Рейгана: порівняльний аналіз // *Актуальні пробл. держ. упр.: Зб. наук. праць*. – Д.: ДРІДУ УАДУ, 2002. – Вип. 2 (8). – С.14–22.
34. Сидельников Ю. В. Теория и организация экспертного прогнозирования. – М., 1990. – 534 с.
35. Тинкован О. В. Проблеми розвитку недержавних дослідних організацій в Україні // *Актуальні пробл. держ. упр.: Зб. наук. праць*. – Д.: ДРІДУ УАДУ, 2001. – Вип. 2 (5). – С.100–108.
36. Цукерман А. Введение в политический анализ. – М., 1995. – 450 с.

37. Хрусталеv М. А. Теория политики и политический анализ. – М., 1992. – 458 с.
38. Шутов А. Д. Прикладная политология: Попытка систематизации // Вестник Московского университета. – Сер. 12: “Социально-политические исследования”. – 1994. – № 3. – С. 68–87.
39. Эффективность государственного управления / Общ. ред. Батчикова С. А., Глазьева С. Ю. – М., 1998. – 532 с.
40. Яковлев И. Г. Информационно-аналитические технологии и политическое консультирование // Политические исследования. – 1998. – № 2. – С. 122–133; – № 3. – С. 179–191.
41. Яковлев И. Г. Проблемы политического анализа на основе компьютерных технологий. – М., 1998. – 208 с.
42. Anderson J. Public Policymaking. An Introduction. – N.Y.: Houghton Mifflin Company, 1997. – 355 p.
43. Bardach E. Policy Analysis: A Handbook for Practice. – University of California, 1995. – 215 p.
44. Duy T. Understanding Public Policy. – New Jersey: Prentice Hall, 1995. – 342 p.
45. Dunn W. Public Policy Analysis: An Introduction. – New Jersey: Prentice Hall, 1994. – 480 p.
46. Handbook of Practical Program Evaluation / Ed. by Wholey J., Hartry H., Newcomer K. – San Francisco: Jossey-Bass Publishers, 1994. – 622 p.
47. Hill M. The Policy Process. A Reader. – N.Y.: Prentice Hall, 1998. – 441 p.
48. Hogwood B., Gunn L. Policy Analysis for the Real World. – N.Y.: Oxford University Press, 1984. – 289 p.
49. Howlett M., Ramesh M. Studying Public Policy: Policy Cycles and Policy Subsystems. – Oxford: Oxford university Press, 1995. – 239 p.
50. Kingdon J. Agendas, Alternatives, and Public Policies. – N.Y.: Harper Collins College Publishers, 1995. – 253 p.
51. Lexicon of terms and concepts in public administration, public policy and political science / Badger S., Bejzyk M., and others. – Kyiv: Osnovy Publishers, 1999. – 448 p.
52. Lindblom C., Woodhouse E. The Policy-Making Process. – New Jersey: Prentice Hall, 1993. – 164 p.
53. Meltsner A. Policy Analysts in the Bureaucracy. – California: University of California Press, 1976. – 310 p.
54. Parsons D.W. Public Policy: An Introduction to the Theory and Practice of Policy Analysis. – Edward Elgar, Cheltenham, UK: Lyme, US. – 1995. – 675 p.
55. Patton C., Sawicki D. Basic Methods of Policy Analysis and Planning. – Englewood Cliffs: Prentice Hall, 1993. – 496 p.
56. Program Analysis for State and Local Governments / Ed. by Hartry H. – Washington D.C.: Urban Institute, 1987. – 150 p.

57. Quade E. Analysis for Public Decisions. – N.Y.: North-Holland, 1989. – 409 p.
58. Wildavsky A. Speaking Truth to Power: The Art and Craft of Policy Analysis. – New Brunswick: Transaction Publishers, 1987. – 431 p.

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

І – Аналітичні центри та дослідницькі організації України:

1. Агентство гуманітарних технологій – <http://www.aht.org>
2. Громадський моніторинг фінансування виборчої кампанії 2002 – <http://www.vybory.org.ua>
3. Група фіскального аналізу – <http://www.fao.kiev.ua>
4. Дніпровський центр соціальних досліджень – <http://www.dsci.dp.ua>
5. Донецький інформаційно-аналітичний центр – <http://www.diac.dn.ua>
6. Інститут громадянського суспільства – <http://www.online.km.uaigs/>
7. Інститут конкурентного суспільства – <http://www.ics.org.ua>
8. Інститут масової інформації – <http://www.imi.com.ua>
9. Інститут міжнародних відносин – <http://www.iir.kiev.ua>
10. Інститут політики – <http://www.tomenko.kiev.ua>
11. Інститут проблем законодавства ім. Ярослава Мудрого – <http://www.legality.kiev.ua>
12. Інститут реформ – <http://www.ir.org.ua>
13. Інститут трансформації суспільства – <http://www.soskin.kiev.ua>
14. Київський міжнародний інститут соціології – <http://www.kiis.com.ua>
15. Комітет виборців України – <http://www.cvu.kiev.ua>
16. Комітет “Рівність можливостей” – <http://www.vpu.org.ua>
17. Міжнародна громадська організація “Злагода” – <http://www.zlagoda.org>
18. Міжнародний інститут бізнесу – <http://www.iib.com.ua>
19. Міжнародний інститут порівняльного аналізу – <http://www.icaei.org.ua>
20. Міжнародний центр перспективних досліджень – <http://www.icps.kiev.ua>
21. Національна спілка журналістів України – <http://www.sju.info.kiev.ua>
22. Національний інститут стратегічних досліджень – <http://www.niss.gov.ua>
23. Національний інститут українсько-російських відносин – <http://www.niurr.gov.ua>
24. Національна Академія Наук України – <http://www/nas.gov.ua>
25. Ресурсний центр розвитку громадських організацій “Гурт” – <http://www.gurt.org.ua>
26. Спілка української молоді – <http://www.cym.org>
27. Східноукраїнський фонд соціальних досліджень – <http://www.sociology.kharkiv.org>

28. Суспільно-гуманітарний консорціум Генеца (Україна) – <http://www.geneza.itgo.com>
29. Торгово-промислова Палата України – <http://www.ucci.org.ua>
30. “Третій сектор України” – <http://www.3sector.faihw.com>
31. Український незалежний центр політичних досліджень (УНЦПД) – <http://www.usipr.kiev.ua>
32. Українсько-європейський консультативний центр (UEPLAC) – <http://www.ueplac.kiev.ua>
33. Український незалежний центр політичних досліджень – <http://www.usipr.kiev.ua>
34. Українська освітня програма ринкових реформ – <http://www.umrep.kiev.ua>
35. Український Фінансовий Сервер – <http://www.ufs.kiev.ua>
36. Український центр економічних і політичних досліджень ім. Олександра Разумкова – <http://www.uceps.com.ua>
37. Український Центр післяприватизаційної підтримки підприємств – <http://www.uspps.kiev.ua>
38. Фонд “Демократичні ініціативи” – <http://www.dif.com.ua>
39. Фонд регіональних соціально-політичних і економічних досліджень “Злука” – <http://www.zluka.isr.lviv.ua>
40. Фонд “Європа ХХІ” – <http://www.europexxi.kiev.ua>
41. Харківська правозахисна група – <http://www.khpg.org>
42. Центр антикризових досліджень – <http://www.anticrisis.come.to>
43. Центр близькосхідних досліджень – <http://www.ames.kiev.ua>
44. Центр “Демократія і розвиток” – <http://www.cdd.kiev.ua>
45. Центр досліджень армії, конверсії та роззброєння – <http://www.niss.gov.uacacds/>
46. Центр журналістських досліджень – <http://www.day.kiev.uacjr/>
47. Центр інновацій та розвитку – <http://www.ngoukraine.kiev.uaicd/>
48. Центр миру, конверсії та зовнішньої політики України – <http://www.foreignpolicy.org.ua>
49. Центр “Освіта” – <http://www.osvita.org>
50. Центр освітньої політики – <http://www.city-adm.lviv.uacer/>
51. Центр політичних та інформаційних технологій “Демократія і розвиток” – <http://www.cdd.kiev.ua>
52. Центр політико-правових реформ – <http://www.pravo.org.ua:8101>
53. Центр порівняльного права при Міністерстві юстиції України – <http://www.comparativelaw.kiev.ua>
54. Центр соціальних досліджень “Софія” – <http://www.sofia.com.ua>
55. Центр соціологічних і політичних досліджень та технологій “Соціополіс” – <http://www.spr.org.ua>
56. Центр стратегічних розробок – <http://ln.com.ua>

II – Зарубіжні та міжнародні аналітичні центри та дослідні організації:

1. Аналітичний центр “Онлайн Росія” – <http://www.ancentr.ru>
2. Архів опитувань громадської думки в Україні (Канада) – <http://www.gsilver.queensu.ca/~csd/ukarchive>
3. Бюро економічного аналізу (Росія) – <http://www.beafnd.org/russian>
4. Експертний інститут (Росія) – <http://www.exin.ru>
5. “Економічна експертна група” (Росія) – <http://www.eeg.ru>
6. Інститут відкритого суспільства (Угорщина) – <http://www.lgi.osi.hu>
7. Інститут економіки перехідного періоду (Росія) – <http://www.iet.ru>
8. Інститут світової економіки та міжнародних відносин (Росія) – <http://www.isn.rsuh.ru/imemo/index2.htm>
9. Міжвідомчий аналітичний центр соціальних технологій (Росія) – <http://www.innovations.ru:8100/projects/>
10. Мозковий центр RAND (США) – <http://www.rand.org>
11. Центр політичних і міжнародних досліджень (Росія) – <http://www.isn.rsuh.ru/cpis/win/index.htm>
12. Центр освітніх ініціатив (Польща) – <http://www.free.ngo.pl/cio/>
13. Центр стратегічних і міжнародних досліджень (США) – <http://www.csis.org>
14. Centre for Russian, Eastern and Eurasian Study – <http://reenic.utexas.edu/reenic.html>
15. Centre for Social and Economic Research (CASE) – <http://www.case.com.pl/indexen.html>
16. Deutsche Bank Research – <http://www.dbresearch.de/>
17. East Europe Institute – <http://www.oei.fu-berlin.de/>
18. Federal Institute for Russian, East European and International Studies – <http://www.biost.de/>
19. Friederich Ebert Stiftung – <http://www.fes.de/organisation/europe/cee/>
20. German Institute for Economic Research (DIW) – <http://www.diw.de/>
21. Institute for East European Studies (Munich) – <http://www.lrz-muenchen.de/~oeim>
22. The Harvard Institute for International Development – <http://www.hiid.harvard.edu/>
23. Transparency International – <http://www.transparency.de/>

III – Державні органи влади України:

1. Верховна рада України – <http://www.rada.kiev.ua>

2. Вищий господарський суд – <http://www.arbitr.gov.ua>
3. Головне управління державної служби – <http://www.guds.gov.ua>
4. Держкомстат України – <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Департамент реєстрації та ліцензування – <http://www.lpu.gov.ua>
6. Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку – <http://www.ssmc.gov.ua>
7. Державна митна служба – <http://www.customs.gov.ua>
8. Державна податкова адміністрація – <http://www.sta.gov.ua>
9. Державний департамент продовольства – <http://www.fooddept.gov.ua>
10. Державний комітет з енергозбереження – <http://www.cenef.kiev.ua>
11. Державний комітет зв'язку та інформації – <http://www.stc.gov.ua>
12. Державний комітет з питань регуляторної політики та підприємництва – <http://www.dkrp.gov.ua>
13. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
14. Міністерство аграрної політики – <http://www.minagro.kiev.ua>
15. Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції – <http://www.me.gov.ua>
16. Міністерство закордонних справ – <http://www.mfa.gov.ua>
17. Міністерство з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи – <http://www.mns.gov.ua>
18. Міністерство культури і мистецтв – <http://www.mincult.gov.ua>
19. Міністерство охорони здоров'я – <http://www.health.gov.ua>
20. Міністерство фінансів – <http://www.minfin.gov.ua>
21. Міністерство юстиції – <http://www.minjust.gov.ua>
22. Національний банк України – <http://www.bank.gov.ua>
23. Офіційна сторінка Президента України – <http://www.president.gov.ua>
24. Рада національної безпеки і оборони – <http://www.rainbow.gov.ua>
25. Служба безпеки України – <http://www.ssu.gov.ua>
26. Торгово-промислова палата – <http://www.ucci.org.ua>
27. Фонд державного майна – <http://www.spfu.gov.ua>
28. Центральна виборча комісія – <http://www.cvk.ukrpack.net>

IV – Інформаційні агентства:

1. Інтерфакс-України – <http://www.interfax.kiev.ua/ukr>
2. Українські новини – <http://www.ukranews.com/rus>
3. Укрінформ – <http://info.dinau.com.ua>
4. УНІАН – <http://www.unian.net/ukr>
5. УНІАР – <http://www.uniar.com.ua>
6. Експрессинформ – <http://www.expressinform.com.ua>

V – Пошукові системи:

1. Друк в Україні – <http://www.druk.kharkov.ua>
2. Жовті сторінки України – <http://www.yp.org.ua>
3. Золота книга, каталог каталогів, пошукових і рейтингових систем – <http://www.goldbook.dp.ua>
4. Індустрія інтелекту – <http://www.kik.kiev.ua>
5. Інформаційні сервери на Rainbow – <http://www.rainbow.gov.ua/info/index>
6. Каталог української преси – <http://www.geocities.com/ukrainianpress/>
7. Книжковий пошуковий реєстр – <http://www.vsv.com.ua>
8. МЕТА – українська пошукова система – <http://www.meta-ukraine.com>
9. Найбільша служба баз даних у Росії і СНД – <http://www.integrumworld.com/test/>
10. Преса в Україні – <http://www.press.org.ua>
11. Преса України в Інтернеті – <http://www.ipc.kiev.ua>
12. Путівник електронною періодикою – <http://www.nbuv.gov.ua/internet.per>
13. Список українських серверів – <http://www.weblast.gu.net:8101/Kyiv>
14. Українська преса в Інтернеті – <http://www.uamedia.visti.net>
15. Український файловий архів – <http://www.ufa.com.ua>
16. Файловий архів Неон-В – <http://www.files.com.ua>
17. Шерлок Холмс – пошук за українськими ресурсами – <http://www.holms.ukrnet.net>
18. AltaVista – <http://www.altavista.com>
19. Asearch – українська пошукова система – <http://www.search.kiev.ua>
20. Bigmir – рейтинг українського віртуального світу – <http://www.bigmir.net>
21. BRAINTRACK (University Index) – <http://www.braintrack.com/index.htm>
22. BRAMA – <http://www.brama.com>
23. Google – <http://www.google.com>
24. IREX Kyiv – <http://www.irex.kiev.ua>
25. Lib.Ru, пошукові системи на Інтернеті – <http://www.lib.ru/poisk.dir>
26. Top Ping – рейтингова пошукова система – <http://www.topping.com.ua>
27. Ukraina – зарубіжний тематичний каталог – <http://www.ukrania.com>

VI – Міжнародні фонди і проекти:

1. Консультаційний проект уряду Німеччини в Україні з питань приватизації – <http://www.privatisation.kiev.ua>
2. Програма підтримки некомерційного сектора (Росія) – <http://www.ngo.org.ru>
3. Російський фонд правових реформ – <http://www.rflr.ru>
4. Фонд Карнегі за Міжнародний мир (Росія-США) – <http://www.carnegie.ru>
5. Carnegie Corporation of New York – <http://www.carnegie.org> Carpathian Foundation – <http://www.carpathianfoundation.org>
6. Center for International Private Enterprise – <http://www.cipe.org>
7. Counterpart Alliance for Partnership – <http://www.counterpart.org.ua>
8. Freedom House – <http://www.freedomhouse.org>
9. Freedom House Ukraine – <http://www.freedomhouse.org.ua>
10. Funds – <http://www.irex.kiev.ua/handbook/>
11. Inter-Research Science Publisher – <http://www.int-res.com>
12. International Renaissance Foundation – <http://www.irf.kiev.ua>
13. ISAR Initiative for Social Action and Renewal in Eurasia – <http://www.isar.org>
14. Konrad-Adenauer-Stiftung – <http://www.kas.de/>
15. Monsanto Fund – <http://www.monsanto.com>
16. National Endowment for Democracy – <http://www.ned.org>
17. Poland-America-Ukraine Cooperation Initiative – <http://www.cif.iatp.org.ua>
18. Research Triangle Institute Advanced Technologies – <http://www.rti.org>
19. Soros Foundations Network – <http://www.soros.org>
20. The Alliance for Collaboration on Enterprise Development – <http://www.alliance.org.ua>
21. The Bradley Foundation – <http://www.bradleyfdn.org>
22. The British Council Ukraine – <http://www.bc.kiev.ua>
23. The Heritage Foundation – <http://www.heritage.org>
24. The International Youth Foundation – <http://www.iyfnet.org>
25. The MacArthur Foundation – <http://www.macfdn.org>
26. The Nathan Cummings Foundation – <http://www.ncf.org>
27. U.S.-Ukraine Foundation – <http://www.usukraine.org>
28. United Nations in Ukraine – <http://www.un.kiev.ua:8080>
29. Westminster Foundation for Democracy – <http://www.wfd.org>

VII – Бібліотеки:

1. Адреси Web-серверів національних і українських бібліотек – <http://www.nbuv.gov.ua/internet/libweb.html>
2. Адреси електронної пошти бібліотек України – <http://www.lucl.kiev.ua/win/adresf.html>
3. Бібліотека Верховної Ради України – <http://www.rada.kiev.ua>
4. Бібліотеки і інформаційні центри – <http://www.rada.kiev.ua/LIBRARY/partners.html>
5. Бібліотеки Дніпропетровського національного університету – <http://www.comsci.dsu.dp.ua/DSU/libraries/>
6. Бібліотека Сумського державного університету – <http://www.sumdu.edu.ua/pages/library/>
7. Державна бібліотека України для юнацтва – <http://www.ukrlibworld.kiev.ua/uni/>
8. Державна науково-технічна бібліотека України – <http://www.gntb.n-t.org>
9. Донецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. Н. К. Крупської – <http://www.library.donetsk.ua>
10. Електронна бібліотека Київського національного університету імені Тараса Шевченка – <http://www.scilib.univ.kiev.ua>
11. Кіровоградська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д. І. Чижевського – <http://www.library.online.kr.ua>
12. Луганська обласна універсальна наукова бібліотека ім. О. М. Горького – <http://www.library.lg.ua>
13. Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаніка – <http://www.lsl.lviv.ua>
14. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка <http://www.lib-gw.univ.kiev.ua>
15. Наукова бібліотека Національного університету – Києво-Могилянська академія <http://www.ukma.kiev.ua>
16. Наукова бібліотека Таврійського національного університету – <http://www.lib.crimea.edu>
17. Наукова бібліотека Тернопільського державного технічного університету імені Івана Пулюя – <http://www.tu.edu.te.ua/library/>
18. Науково-технічна бібліотека Донецького державного технічного університету – <http://www.library.dgtu.donetsk.ua>
19. Науково-технічна бібліотека Національного технічного університету України. Київський політехнічний університет – <http://www.library.ntu-kpi.kiev.ua>
20. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>
21. Національна парламентська бібліотека України – <http://www.nplu.kiev.ua>
22. Одеська державна наукова бібліотека ім. М. Горького – <http://www.ognb.odessa.ua>

23. Публічна бібліотека ім. Лесі Українки – <http://www.lucl.lucl.kiev.ua>
24. Українська бібліотечка – <http://www.library.uazone.net>
25. Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна – <http://www.univer.kharkov.ua>

VIII – Енциклопедії та довідники:

1. Енциклопедія Britannica – <http://www.britannica.com>
2. Міжнародний об'єднаний біографічний центр – <http://www.biograph.comstar.ru>
3. Мульти Лекс (2,3 млн. англійських і російських слів) – <http://www.multilex.ru>
4. Нобелівські лауреати – <http://www.n-t.org>
5. Російський біографічний словник – <http://www.kolibry.astroguru.com>
6. Російський біографічний словник Брокгауза і Ефрона – <http://www.kolibry.astroguru.com>
7. Тлумачний словник В. І. Даля – <http://www.slova.ru>
8. All-in-one. Довідник – <http://www.sci.aha.ru>
9. Biographical Dictionary – <http://www.s9.com/biography>
10. BUBL Information Service – <http://www.bubl.ac.uk>
11. Central Intelligence Agency Publications and Reports – <http://www.odci.gov/cia/publications/pubs.html>
12. Harcourt AP Dictionary of Science and Technology – <http://www.harcourt.com/dictionary/>
13. MegaBook – <http://www.mega.km.ru>
14. PROMT's Online Translator – <http://www.translate.ru>
15. YourDictionary.com – <http://www.yourdictionary.com>

ІХ – Вищі навчальні заклади України:

1. Дніпропетровський національний університет – <http://www-local.dsu.dp.ua/index-local.html>
2. Донецький національний університет – <http://www.dongu.donetsk.ua>
3. Запорізький державний університет – <http://www.zsu.edu.ua>
4. Київський національний економічний університет – <http://www.kneu.kiev.ua>
5. Київський національний університет імені Тараса Шевченка – <http://www.univ.kiev.ua>
6. Львівський національний університет – <http://www.franko.lviv.ua>
7. Одеський державний університет – <http://www.imem.odessa.ua/index2.htm>
8. Прикарпатський університет – <http://www.pu.if.ua>
9. Сумський державний університет – <http://www.sumdu.edu.ua>
10. Таврійський національний університет – <http://www.ccssu.crimea.uatnu>
11. Ужгородський національний університет – <http://www.univ.uzhgorod.ua>
12. Українська Академія державного управління при Президентові України – <http://www.academy.kiev.ua>
13. Університет “Києво-Могилянська Академія” – <http://www.ukma.kiev.ua>
14. Харківський національний університет – <http://www.univer.kharkov.ua>
15. Чернівецький державний університет – <http://www.chsu.cv.ua>

Х – Зарубіжні вищі навчальні заклади:

1. Carleton University (Canada) – <http://www.carleton.ca>
2. Central European University (Hungary) – <http://www.ceu.hu>
3. Columbia University (USA) – <http://www.columbia.edu>
4. Dalhousie University (Canada) – <http://www.dal.ca>
5. London Metropolitan University (Great Britain) – <http://www.unl.ac.uk>
6. New York University (USA) – <http://www.nyu.edu>
7. University of Maryland (USA) – <http://www.umd.edu>

XI – Міжнародні організації:

1. Агентство США з міжнародного розвитку – <http://www.usaid.kiev.ua>
2. Європейська комісія – <http://www.europa.eu.int>
3. Представництво ООН в Києві – <http://www.un.kiev.ua>
4. Представництво Світового Банку в Україні –
<http://www.worldbank.org.ua>
5. Світова організація торгівлі – <http://www.wto.org>
6. American Chamber of Commerce in Ukraine – <http://www.amcham.kiev.ua>
7. Center for Social and Economic Research CASE – Ukraine –
<http://www.case.org.ua>
8. Centre for Peace, Conversion and Foreign Policy of Ukraine –
<http://www.public.ua.net/~potekhin>
9. Commercial Law Clearinghouse for Ukraine – <http://www.draftlaw.kiev.ua>
10. Delegation of the European Commission to Ukraine, Moldova and Belarus –
<http://www.delukr.cec.eu.int>
11. European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) –
<http://www.ebrd.com>
12. Economics Education and Research Consortium – <http://www.eerc.kiev.ua>
13. International Monetary Found (IMF) – <http://www.imf.org>
14. International Science Foundation – <http://www.isf.kiev.ua>
15. The British Council in Ukraine – <http://www.bc.kiev.ua>
16. The US Agency for International Development – <http://www.usaid.gov>
17. World Bank Office – <http://www.worldbank.org.ua>
18. United States Information Services (U.S.I.S.) – <http://www.usis.kiev.ua>
19. US Commercial Service in Ukraine –
<http://www.usemb.kiev.uaFCSWEB/fcsua.html>
20. US Embassy in Ukraine – <http://www.usemb.kiev.ua>
21. Yale – Ukraine Initiative – <http://www.yale.edu/rees/yui.html>

ХІІ – Інші інформаційні ресурси:

1. Державні органи влади України – <http://www.nau.kiev.ua>
2. Законопроекти України – <http://www.zakon.gov.ua>
3. Інформаційні ресурси про Україну – <http://www.infoukes.com>
4. Інформаційний бізнес-портал (вихід на законодавство) – <http://www.liga.kiev.ua>
5. Політтех (Россия) – <http://www.polittech.ru>
6. Мережа аналітичних центрів України – <http://www.intellect.org.ua>
7. Проект Гарвардського університету для України – <http://www.harvard.kiev.ua>
8. Проект створення структур пріоритетного розвитку “Соціополіс” (Україна) – <http://www.sociopolis.org.ua>
9. Політична Україна. Довідник аналітичних центрів – <http://www.polit.com.ua>
10. Податкова система України – <http://www.tax.com.ua>
11. Список газет – http://list.mail.ru/10966/1/0_1_0_1.html
12. Список журналів – http://list.mail.ru/10967/1/0_1_0_1.html

РЕКОМЕНДОВАНІ ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ**I – Газети:**

1. “Урядовий кур’єр”
2. “Голос України”
3. “Президентський вісник”
4. “Бізнес” – <http://www.business.kiev.ua>
5. “Вечірній Київ” – <http://www.vechirniykyiv.com>
6. “Вечерние вести” – <http://www.vv.com.ua>
7. “Високий замок” – <http://www.wz.lviv.ua>
8. “2000” – <http://www.news2000.com.ua>
9. “Голос України” – <http://www.uamedia.visti.net/golos/>
10. “Грані” – <http://www.grani.kiev.ua>
11. “День” – <http://www.day.kiev.ua>
12. “Донбасс” – <http://www.donbass.dn.ua>
13. “Донецкий кряж” – <http://www.aist.com.ua~donkr/>
14. “Експрес-Львів” – <http://www.expres.lviv.ua>
15. “Зеркало недели” – <http://www.zercalo-nedeli.com>
16. “Інформбюлетень” – <http://www.infb.net>
17. “Молодь України” – <http://www.uamedia.visti.net/mu/>
18. “Поступ” – <http://www.postup.brama.com>
19. “Робітничка газета” – <http://www.uamedia.visti.net/rg/>

20. “Сільські вісті” – <http://www.uamedia.visti.net/silvisti/>
21. “Сегодня” – <http://www.today.viaduk.net>
22. “Столичные новости” – <http://www.cn.com.ua>
23. “Точка зору” – <http://www.tz.cvu.kiev.ua>
24. “Україна молода” – <http://uamedia.visti.net/um/>
25. “Українська правда” – <http://pravda.com.ua>
26. “Урядовий кур’єр” – <http://www.uamedia.visti.net/uk/>
27. “Факты и комментарии” – <http://www.facts.kiev.ua>
28. “Хрещатик” – <http://www.kreschatic.kiev.ua>
29. “Час” – <http://www.chas.cv.ua>
30. “Kyiv Post” – <http://www.thepost.kiev.ua>

II – Журнали:

1. “Актуальні проблеми державного управління” – збірники наукових праць регіональних інститутів (Дніпропетровськ, Харків, Одеса, Львів) державного управління Української Академії державного управління при Президентіві України
2. “Відомості Верховної Ради України”
3. “Вісник державної служби України”
4. “Вісник Української Академії державного управління при Президентіві України”
5. “Віче”
6. “Збірник урядових нормативних актів України”
7. “Економіка України”
8. “Людина і політика”
9. “Нова політика”
10. “Політика і час”
11. “Політична думка”
12. “Розбудова держави”
13. “Вісник НАНУ” – <http://www.visnyk-nanu.kiev.ua>
14. “Галицькі контракти” – <http://www.ukraine.org/GK/issuekoi1/index.htm>
15. “Экономическая реформа сегодня” – <http://www.cipe.ru/>
16. “Комп&нбон” – <http://www.maximum.com.uamain/default.asp>
17. “Кореспондент” – <http://www.korespondent.net/data/main.html>
18. “Людина і політика” – <http://www.icaei.org.ualip/>
19. “Національна безпека і оборона” – http://uceps.com.uaukr/all/journal/2001_5/html/content.shtml
20. “Політика і культура” – <http://www.pic.com.ua>
21. “Політична думка” – <http://www.politdumka.kiev.ua>
22. “Полис” (Россия) – <http://www.politstudies.ru>

III – Інтернет-видання:

1. “Вести” – <http://www.versii.com/index.php>
2. “Газета СНГ” – <http://www.gazetasng.ru/>
3. “Дайджест новин” – <http://www.lviv.net/news/>
4. “Електронні вісті” – <http://www.elvisti.com/>
5. “ИноСми.Ru” – <http://www.inosmi.ru/>
6. “Подробности” – <http://www.podrobnosti.com.ua>
7. “Політична Україна” – <http://www.polit.com.ua>
8. “Політичне життя України” – <http://thunder.prohosting.com/~ukraine/>
9. “Полит.Ru” – <http://polit.ru/>
10. “Правда Украины” – <http://www.uamedia.visti.net/ru/>
11. “Украина.Ru” – <http://www.ukraine.ru/>
12. “Эксперт” – <http://www.expert.org.ua>
13. “AgriUkraine” – <http://www.agriukraine.com/>
14. “Part.Org.UA” (політичне мережеве видання) – <http://www.part.org.ua>
15. “ProUa.com” – <http://www.proua.com/>
16. “UaToday” – <http://uatoday.net/>
17. “XYZ” – <http://xyz.org.ua>

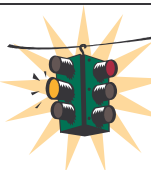

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ

1. Які прийоми переробки змістовної інформації психологи пропонують застосовувати у процесі роботи над дистанційним курсом?

Психологи пропонують:

- прийоми культури читання, тобто “динамічного читання” (великими блоками) з підкреслюванням ідей різнокольоровими чорнилами (в роздруківці);
- прийоми стислого і найбільш раціонального запису у робочому зошиті (виписки, тези, стислий план тощо).
- прийоми концентрації уваги (самоконтроль, тести самоперевірки, перевірка роботи за етапами, виділення “одиниць” перевірки, порядку перевірки);
- загальні прийоми пошуку додаткової інформації (веб-сайти, архіви сайтів, праця з бібліографічними матеріалами, каталогами, глосарієм тощо)

ПАМ'ЯТАЙТЕ!

Письмова діяльність є універсальний закріплювач знань!

Письмова діяльність щоденно (навіть протягом 15 хв.) тренує не тільки Вашу здатність письмового вираження думок, але й Ваш мозок.

2. Які існують види спілкування у дистанційному курсі?

➤ *Спілкування з викладачем:*

- допомога викладача слухачеві у розумінні цілей і завдань навчання;
- посилення мотивації слухача під час зворотного зв'язку;
- використання адекватних засобів індивідуальної корекції знань слухача;
- співробітництво з слухачем;
- товариське керівництво процесом засвоєння знань; організація дистанційних семінарів і т. ін.).

➤ *Спілкування з колегами по групі:*

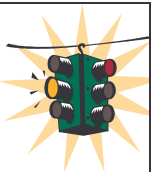
- виконання групових завдань, співпраця над сумісними проектами рішень;

- **Дискусійний форум** – форма взаємодії, яка керується викладачем і базується на різноманітті поглядів щодо конкретної проблеми. Ця форма дозволяє кожному слухачу висловити свою думку та ознайомитися з іншими. Ефективність спілкування слухачів певною мірою залежить від майстерності викладача керувати дискусією та спрямовувати її у необхідному напрямку. Навчання у співпраці за новою інформаційною технологією стимулює розкриття внутрішніх резервів кожного слухача та формує соціальні якості особистості (досвід роботи у команді (групі); співпраця і допомога один одному у розв’язанні навчальних проблем; можливість відстоювати свій погляд, що підвищує засвоєння навчальної інформації).

3. Яку допомогу може отримати слухач від викладача під час навчання за дистанційним курсом?

Під час навчання слухач, можете отримати допомогу від викладача з таких питань:

- Як планувати роботу за дистанційним курсом щодня/щотижня?
- Як працювати над веб-вправами?
- Як ефективно та творчо виконувати практичні завдання?
- Як доцільніше підготуватися до семінарського заняття?
- Як оптимально підготуватися до тестового контролю знань?
- Як найкраще підготуватися до написання аналітичної записки?

ПАМ'ЯТАЙТЕ!

Під час роботи з навчальним матеріалом викладач може допомогти Вам:

- зробити засвоєння матеріалу більш системним;
- з'ясувати незрозуміле;
- пов'язати зміст проблемного завдання з Вашим власним досвідом.
- Під час оцінювання контрольних і тестових завдань викладач

4. Якою має бути послідовність дій слухача під час роботи з текстом?

Переробка інформації, її кодування та збереження в довготривалій пам'яті – це діяльність особистості, що відбиває уміння:

- 1) виконати завдання на отримання з тексту нової навчальної інформації;
- 2) проробити додатково навчальні матеріали (навчальний посібник, електронний навчальний посібник, опорний конспект та наукові тексти на компакт-диску, що розкривають основний зміст навчальної програми;
- 3) скласти конспект (деталізований або стислий, або розширений залежно від цілей навчання та навчального стилю) або конспект-схему тексту. У конспекті важлива колонка “коментарі”, яку доцільно розташувати на полях;

4) скласти граф-схему тексту (графічне зображення логічних зв'язків між основними блоками тексту);

5) самостійно зробити інформаційний пошук, підібрати додаткову інформацію для написання аналітичної записки, виконання тестів для самоперевірки, а також веб-вправ;

6) узагальнити та систематизувати підбрану літературу, вивчити джерела, сформувати власну базу даних і на її основі сформулювати резюме до теми (не більше як 250 слів) із зазначенням головних розділів теми.

	<p>Використовуйте засоби логічного запам'ятовування виділеної з тексту осмисленої інформації, зокрема такі:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ самоперевірка за питаннями; ➤ взаємна перевірка за питаннями або граф-схемами; ➤ розгорнуте письмове анотування з опорою на конспект; ➤ письмове реферування (констатуюче, критичне); ➤ підготовка завдань з веб-вправ.
---	---

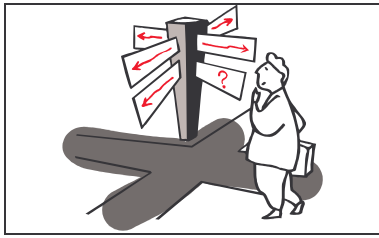
5. Якою має бути послідовність дій слухача під час роботи з веб-вправами?

Веб-вправи вдосконалюють спосіб виконання дії та забезпечують багатозоровість повторення навчального матеріалу. Тому під час виконання різних веб-вправ необхідно застосовувати стратегії обробки матеріалу для його найкращого запам'ятовування та різну послідовність дій.

	<p>ПАМ'ЯТАЙТЕ! Пам'ять є діяльність! Не “пам'ятай та дій”, а “дій та пам'ятай”! Зразок послідовності дій слухача для опрацювання веб-вправ наведений у кожній вправі. Не порушуйте, будь ласка, цієї послідовності!</p>
---	--

6. Якою має бути послідовність дій слухача під час роботи з тестами для самоперевірки?

Самоконтроль – найважливіший компонент навчальної діяльності, основними функціями якого є планування, зіставлення, оцінка, коригування на всіх етапах навчальної діяльності. Опрацювання тестів самоперевірки доцільно починати після вивчення теоретичного матеріалу теми, але перед виконанням веб-вправ. Тести самоконтролю дозволять слухачеві своєчасно попередити та самостійно виправити помилки (якщо вони є).

Вимоги щодо структури і змісту аналітичної записки

У даному додатку використані рекомендації щодо структури і змісту аналітичної записки підготовлені О. Кілієвичем, доцентом кафедри економічної політики Національної академії державного управління при Президентові України для написання аналітичних записок слухачами Академії за програмою модуля “Економічний аналіз державної політики”, який вивчається у межах магістерської програми з державного управління.

1. Загальні положення

Особливістю аналітичної записки (або аналітичного документа) є те, що в центрі уваги має знаходитись аналіз можливих шляхів розв’язання певної **проблеми** (або питання), яка потребує свого вирішення. Взагалі **проблема** в аналізі державної політики – це така ситуація, яка викликає занепокоєння у суспільстві, і тому потребує певних дій з боку влади, спрямованих на розв’язання проблемної ситуації.

Проблема може стосуватись будь-яких питань державної політики у сфері економіки, соціальній чи гуманітарній сферах, питань функціонування системи державного управління та впровадження адміністративної реформи тощо. Залежно від масштабу проблема може стосуватись усього суспільства (тоді її вирішення потребує втручання центральних органів влади) або окремих регіонів, населених пунктів (у цьому виникає проблема для органів регіонального управління або місцевого самоврядування).

Для аналізу може обиратись одна з проблем, яка є предметом дослідження у магістерській роботі з державного управління.

Обсяг аналітичної записки – 4–6 сторінок тексту формату А4 (півтора інтервали). Текст має бути структурованим згідно з рекомендованим планом.

Робота може бути колективною – до трьох співавторів, із **обов’язковим** зазначенням внеску кожного з авторів.

2. Орієнтовна структура аналітичної записки

1. Визначення проблеми чи питання для аналізу:

- у чому полягає проблема, що потребує розв'язання;
- які симптоми проблемної ситуації;
- окреслення проблеми (аналіз неспроможностей ринку та влади);
- які масштаби та яке охоплення має проблема (у територіальному, галузевому аспектах, у часовому вимірі, які групи населення, який відсоток населення вона зачіпає);
- хто є клієнтом (тобто замовником) аналізу.

2. Передумови:

- як виникла проблема, є вона новою чи повторною;
- яка історія питання, що робилось для його розв'язання раніше;
- який сучасний стан справ.

3. Консультації:

- які погляди та ставлення до проблеми зацікавлених груп або осіб (тобто тих, кого стосуються можливі варіанти вирішення проблеми);
- хто (які установи) може підтримувати рішення, а в кого може виникнути занепокоєння.

4. Моделювання проблеми:

- визначення політичних змінних (показників, інструментів політики, які можуть використовуватись із різною інтенсивністю);
- вибір цілей розв'язання проблеми (цілі можуть бути *самостійні* – вони представляють фундаментальні цінності – такі як ефективність, справедливість, людська гідність, та *інструментальні* – такі цілі, що полегшують досягнення самостійних цілей);
- вибір обмежень (обмеження мають бути пов'язані із ресурсами, необхідними для реалізації альтернатив політики).

5. Встановлення критеріїв оцінки розв'язку:

Критерій – певна конкретизація мети; він визначає конкретне значення міри досягнення загальної мети, яке вважається достатнім для визнання проблеми розв'язаною. Кожній меті політики має відповідати критерій її реалізації.

6. Альтернативні шляхи розв'язання:

Альтернатив має бути 3–4 (серед них може бути і така, як “нічого не змінювати”). Кожна альтернатива – це конкретні переліки дій (заходів) та відповідних інструментів політики.

Аналіз альтернатив має включати:

- прогноз можливих наслідків (або впливів) її реалізації – як коротко-строкових, так і довгострокових;
- оцінювання впливів з огляду на критерії;
- оцінку затрат ресурсів на проведення політики (чи витрат – якщо можлива грошова оцінка) та результатів (або виводу – якщо можлива грошова оцінка результатів);
- порівняльний аналіз альтернатив.

7. Рекомендації:

Це порада *клієнту* дослідження щодо трьох питань:

- що слід робити клієнту;
- чому клієнт повинен робити саме це, а не інше;
- як йому слід це робити.

8. Впровадження.**Примітка:**

План є орієнтовним, але, у будь-якому випадку, у тексті аналітичної записки обов'язковим є висвітлення таких питань, як формулювання проблеми і аналіз альтернативних шляхів її розв'язання. Структура аналітичної записки також може відповідати вимогам щодо змісту і структури концепції урядової політики (згідно з Тимчасовим регламентом Кабінету Міністрів України).

Зміст

<i>Вступ</i>	3
<i>Мета дистанційного курсу</i>	3
<i>Результати навчання</i>	4
<i>Навчальна стратегія курсу</i>	4
<i>Форми контролю результатів навчання</i>	4
<i>Загальний опис дистанційного курсу</i>	5
<i>Програма і тематичний план курсу</i>	7
<i>Графік навчального процесу</i>	8
<i>Загальні рекомендації до дистанційного курсу</i>	10
<i>Рекомендації щодо вивчення тем курсу</i>	12
<i>Вступ до курсу</i>	12
<i>Тема 1</i>	13
<i>Тема 2</i>	17
<i>Тема 3</i>	19
<i>Тема 4</i>	21
<i>Тема 5</i>	22
<i>Тема 6</i>	24
<i>Тема 7</i>	26
<i>Тема 8</i>	27
<i>Тема 9</i>	29
<i>Тема 10</i>	30
<i>Підсумковий контроль</i>	32
<i>Список рекомендованих джерел</i>	33
<i>Рекомендовані інтернет-ресурси</i>	39
<i>Рекомендовані періодичні видання</i>	49
<i>Додаток 1. Актуальні питання і відповіді</i>	52
<i>Додаток 2. Вимоги щодо структури і змісту аналітичної записки</i>	55